

कृषि यान्त्रिकरण तथा प्रविधि प्रवर्द्धन कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७९

स्वीकृत मिति: २०७९/१०/२३

प्रस्तावना : कृषि प्रविधि र यान्त्रिकरणको प्रयोग गरी जमिन तथा श्रमिकको उत्पादकत्व वृद्धि गर्न र कृषिलाई आधुनिक, व्यवसायिक र प्रतिस्पर्धी बनाउन वाञ्छनिय भएकोले विनियोजन ऐन २०७९ को दफा ९ को उपदफा (२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी मन्त्रालयले यो कार्यविधि स्वीकृत गरेको छ ।

परिच्छेद- १

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यस कार्यविधिको नाम "कृषि यान्त्रिकरण तथा प्रविधि प्रवर्द्धन कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७९" रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि मन्त्रालयबाट स्वीकृत भएको मितिबाट प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-

- (क) "आवेदक" भन्नाले कृषि यन्त्र उपकरण तथा प्रविधि लिन आवेदन पेश गर्ने कृषक समूह, कृषि सहकारी, निजी कृषि फर्म, कृषि उद्यमी आदिलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ख) "आपूर्तिकर्ता" भन्नाले कृषि यन्त्र उपकरण विक्री वितरण गर्ने कम्पनी, उत्पादक, वितरक, डिलरलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ग) "कृषि यन्त्र उपकरण" भन्नाले बाली, पशुपन्छी, मत्स्य, मौरी, च्याउ आदि जस्ता कृषि उपजहरूको उत्पादन, प्रशोधन, भण्डारण तथा बजारीकरणका कार्यमा प्रयोग हुने यन्त्र उपकरण, औजार र एट्याचमेन्टलाई सम्झनु पर्छ ।
- (घ) "निर्देशनालय" भन्नाले कृषि विकास निर्देशनालय वा पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय सम्झनु पर्छ ।
- (ङ) "प्रदेश" भन्नाले बागमती प्रदेश सम्झनु पर्छ ।
- (च) "प्रविधि" भन्नाले कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्यजन्य बाली वस्तुहरूको उत्पादन, प्रशोधन, भण्डारण र बजारीकरण सम्बन्धी कार्यमा प्रयोग हुने प्रविधि सम्बन्धी कार्यहरू सम्झनु पर्छ ।
- (छ) "बोर्ड" भन्नाले प्रदेशको दुग्ध विकास बोर्ड सम्झनु पर्छ ।
- (ज) "मन्त्रालय" भन्नाले प्रदेशको कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।
- (झ) "विज्ञ केन्द्र" भन्नाले मन्त्रालय मातहतका भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ञ) "लाभग्राही" भन्नाले कृषि यन्त्र उपकरण तथा प्रविधि लिन ईच्छुक कृषक समूह, कृषि सहकारी, निजी कृषि फर्म, कृषि उद्यमी आदिलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ट) "स्थानीय तह" भन्नाले प्रदेशमा रहेका महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिका र गाउँपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।
- (ठ) "ज्ञान केन्द्र" भन्नाले मन्त्रालय मातहतका कृषि ज्ञान केन्द्रलाई सम्झनु पर्छ ।

(ड) "स्वलगानी" भन्नाले लाभग्राहीले प्रोत्साहन बाहेकको साझेदार हुने रकमलाई सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद-२

कार्यक्रम सञ्चालनको प्रक्रिया

३. सूचना प्रकाशन: कृषि यन्त्र उपकरण तथा प्रविधि लिन चाहने आवेदकका लागि तीस दिनको म्याद दिई बोर्ड/निर्देशनालय/ज्ञान केन्द्र/विज्ञ केन्द्रले अनुसूची-१ बमोजिम राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा सूचना प्रकाशन गरी प्रस्ताव माग गर्नेछ ।
४. प्रस्ताव पेश गर्ने: (१) कृषि यन्त्र उपकरण तथा प्रविधि लिन ईच्छुक आवेदकले तोकिएको म्याद भित्र सम्बन्धीत बोर्ड/निर्देशनालय/ज्ञान केन्द्र/विज्ञ केन्द्रमा अनुसूची-२ बमोजिम आवेदन पेश गर्नुपर्नेछ । प्रस्ताव पेश गर्दा आवेदकले अनुसूची-३ बमोजिमको प्रतिवद्धता पेश गर्नुपर्नेछ ।
  - (२) कृषि यन्त्र उपकरण तथा प्रविधि सम्बन्धी न्यूनतम मापदण्ड अनुसूची-४ बमोजिम हुनेछ ।
  - (३) भूगोल सुहाउदो कृषि यन्त्र तथा प्रविधि प्रवर्द्धनको लागि बोर्ड/निर्देशनालय/ज्ञान केन्द्र/विज्ञ केन्द्रले कृषि यन्त्र तथा प्रविधिको वर्गिकरण गर्न सक्नेछ ।
५. प्रस्ताव मूल्याङ्कन: (१) बोर्ड/निर्देशनालय/ज्ञान केन्द्र/विज्ञ केन्द्रमा पेश हुन आएका प्रस्तावहरू मूल्याङ्कनको लागि सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ बमोजिमको मूल्याङ्कन समिति गठन गर्नुपर्नेछ ।
  - (२) मूल्याङ्कन समितिको बैठकमा आवश्यकतानुसार बढीमा दुई जना विषय विज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।
  - (३) मूल्याङ्कन समितिले प्रस्तावहरूको मूल्याङ्कन गरी बोर्ड/निर्देशनालय/ज्ञान केन्द्र/विज्ञ केन्द्रमा स्वीकृतिको लागि पेश गर्नुपर्नेछ ।
  - (४) मूल्याङ्कनका आधारहरू समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।
  - (५) आवश्यकता अनुसार मूल्याङ्कन समितिले स्थलगत अनुगमन गर्न सक्नेछ ।
६. सम्झौता: (१) प्रस्ताव स्वीकृत भएका आवेदकले जानकारी प्राप्त गरेको मितिले पन्ध्र दिनभित्र अनुसूची-५ बमोजिम सम्बन्धीत बोर्ड/निर्देशनालय/ज्ञान केन्द्र/विज्ञ केन्द्रसँग सम्झौता गर्नु पर्नेछ । लाभग्राहीले सम्झौता गर्नु अघि अन्य तह र कार्यक्रमबाट दोहोरो सुविधा नलिएको प्रतिवद्धता पेश गर्नुपर्नेछ ।
  - (२) उपदफा (१) बमोजिमको समय सीमा भित्र सम्झौता गर्न नआएमा क्रमशः प्राथमिकतामा रहेका आवेदक संस्थासँग सम्झौता गर्न सकिनेछ ।

(३) सम्झौता बमोजिम कृषि यन्त्र उपकरण तथा प्रविधिको खरिद कार्य सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ बमोजिम आवेदक आफैले गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद-३ कार्यक्रम सञ्चालनको आर्थिक पक्ष

७. कार्यक्रम संचालनको आर्थिक पक्ष: (१) स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रममा बजेटको व्यवस्था भए बमोजिम कृषि यन्त्र उपकरण र प्रविधिमा अनुसूची-६ बमोजिम प्याकेजमा रकम लाभग्राहीलाई उपलब्ध गराइनेछ ।

(२) कार्यक्रम बजेटको दुई प्रतिशत कन्टिन्जेन्सी बापत कट्टा गरीनेछ र सो रकम बैठक, अनुगमन, निरीक्षण, इन्धन आदि कार्यमा खर्च गर्न सकिनेछ ।

८. भुक्तानी प्रक्रिया : कृषि यन्त्र उपकरण खरिद गरीसकेपछि लाभग्राहीलाई बैंक खाता माफत रकम भुक्तानी गरीनेछ । रकम भुक्तानीको लागि विल विजक, आपुर्तिकर्तासँग सम्बन्धीत कागजात (दर्ता, करचुक्ता, भ्याट दर्ता, आदि), कृषि यन्त्र उपकरणको विवरण, फोटो र अन्य आवश्यक कागजातहरू सहित सम्बन्धीत बोर्ड/निर्देशनालय/ज्ञान केन्द्र/विज्ञ केन्द्रमा निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ । यसरी पेश गरेका कागजातहरू सम्बन्धीत बोर्ड/निर्देशनालय/ज्ञान केन्द्र/विज्ञ केन्द्रले चेकजाँच गरी नियमानुसार भुक्तानी दिनेछ ।

परिच्छेद-४ विविध

९. लाभग्राहीको दायित्व : प्राप्त कृषि औजारको दिगो रूपमा संरक्षण, मर्मत संभार, सम्बर्द्धन र सदुपयोग गर्नु सम्बन्धीत लाभग्राहीको दायित्व हुनेछ ।

१०. विशेष प्राथमिकता: (१) जमिनको चक्लाबन्दी गरी सामूहिक खेती र पिछडिएको क्षेत्र तथा समुदायलाई विशेष प्राथमिकता दिई कार्यक्रम सञ्चालन गरीनेछ ।

(२) कार्यक्रमलाई प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाउन संघीय र स्थानीय तहहरूद्वारा सञ्चालित कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूसँग समन्वय गरी तादाम्यता कायम गर्दै दोहोरोपना नहुने गरी एकिकृत रूपमा सञ्चालन गरीनेछ ।

(३) नेपाल सरकार/प्रदेश सरकारले प्राथमिकता दिन भनी तोकीएका वर्गलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

११. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन: (१) यस कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन मन्त्रालय तथा सम्बन्धीत बोर्ड/निर्देशनालय/ज्ञान केन्द्र/विज्ञ केन्द्रले गर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) र (२) बमोजिम गरीएको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

१२. कारवाहीको व्यवस्था: सम्झौता अनुरूप काम नगर्ने लाभग्राहीलाई सम्बन्धीत बोर्ड/निर्देशनालय/ज्ञान केन्द्र/विज्ञ केन्द्रले प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही गर्नेछ । लाभग्राहीले अन्य तह र कार्यक्रमबाट दोहोरो सुविधा प्राप्त गरेमा वा प्राप्त सेवा सुविधाको दुरुपयोग गरेको पाइएमा भुक्तानी भएको रकम प्रचलित कानून अनुसार ब्याज सहित असुल उपर गरिनेछ ।

१३. संशोधन : यो कार्यविधि कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अड्चन परेमा मन्त्रालयले संशोधन गर्न सक्नेछ ।

१४. प्रचलित कानून बमोजिम हुने: यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका सञ्चालन प्रक्रिया बाहेकका बुदाँहरू प्रचलित कानूनसँग बाझिएमा प्रचलित कानून बमोजिम नै हुनेछ ।

अनुसूची - १
(दफा ३ सँग सम्बन्धीत)
सूचना प्रकाशनको ढाँचा

प्रथम पटक प्रकाशित मिति:

यस बोर्ड/निर्देशनालय/ज्ञान केन्द्र/विज्ञ केन्द्र.....को आर्थिक वर्ष..... को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार .....कार्यक्रममा सहभागी हुन प्रदेशका कृषक समूह, कृषि सहकारी, निजी कृषि फर्म, कृषि उद्यमीले यो सूचना प्रकाशित भएको तीस दिनभित्र कार्यालय समयमा सम्बन्धीत बोर्ड/निर्देशनालय/ज्ञान केन्द्र/विज्ञ केन्द्रमा देहाय बमोजिमका कागजात सहित आवेदन पेश गर्नुहुन आव्हान गरीन्छ । साथै रित नपुगेका वा म्याद नाघी प्राप्त हुन आएका आवेदन छनौटका लागि समावेश हुन नसक्ने व्यहोरा समेत जानकारी गराईन्छ ।

तपसिल:

पेश गर्नुपर्ने कागजातहरूको विवरण:

१. रु.१०।-को हुलाक टिकट टाँस गरेको अनुसूची-२ बमोजिमको निवेदन,
२. अनुसूची-३ बमोजिमको प्रतिवद्धता पत्र,
३. मेशिनरी औजार संचालन तथा मर्मत सम्बन्धी तालिम लिएको भए सो प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि,
४. दर्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि,
५. संस्था नविकरणको प्रमाणको प्रतिलिपि वा कम्पनी भएमा कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट गरीने कम्पनी अद्यावधिक भएको पत्र,
६. आवेदकको PAN वा VAT प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि,
७. संस्थाको हकमा निर्णय प्रतिलिपि,
८. आवेदन प्रक्रियाको लागि जिम्मेवारी दिई खटाउने पदाधिकारीलाई अख्तियारी पत्र,
९. अधिकार प्राप्त पदाधिकारीको नागरीकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि र फोटो १ प्रति (पासपोर्ट साइजको) ।

पुनश्च: कृषि यान्त्रिकरण तथा प्रविधि प्रवर्द्धन कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि,२०७९ यस बोर्ड/निर्देशनालय/ज्ञान केन्द्र/विज्ञ केन्द्र..... को वेवसाईटबाट डाउनलोड गर्न सकिनेछ ।

अनुसूची - २
(दफा ४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धीत)
आवेदन पेश गर्ने ढाँचा

मिति:

श्रीमान् प्रमुखज्यू,
बोर्ड/निर्देशनालय/ज्ञान केन्द्र/विज्ञ केन्द्र,
..... ।

विषय : कृषि यन्त्र उपकरण र प्रविधि उपलब्ध गराई पाउँ ।

मलाई/हामीलाई कृषि/ पशुपन्छी/ मत्स्य क्षेत्रमा उपयोग गर्नका लागि मिति.....प्रकाशन गरीएको सूचनाको आधारमा उल्लेखित मध्येको आवश्यक परेको कृषि यन्त्र उपकरणहरु यसै साथ माग फाराम संलग्न गरी कृषि यन्त्र उपकरण उपलब्ध गराई पाउनका लागि यो निवेदन पेश गरेका छु / छौ ।

१.

२.

३.

निवेदक

दस्तखत :

नाम :

आवेदकको नाम :

पद :

छाप :

कृषि यन्त्र उपकरण र प्रविधि माग फारम

(क) साझेदारको विवरण :

१. संस्थाको नाम :-.....
२. अधिकार प्राप्त पदाधिकारीको नाम र नागरीकता प्र.प.न.....जारी मिति .....
३. संस्था दर्ता नं. .... दर्ता मिति .....दर्ता निकाय .....
४. स्थायी ठेगाना :- जिल्ला.....गाँउपालिका/ नगरपालिका.....वडा नं. ....टोल .....
५. हालको ठेगाना :- जिल्ला .....गाँउपालिका/ नगरपालिका.....वडा नं. .... टोल .....
६. सम्पर्क : मोबाईल नं. .... फोन नं. .... ईमेल .....
७. सम्पर्क व्यक्तिको नाम :- ..... पद: ..... मोबाईल नं. ....
८. खाता रहेको बैंकको नाम:..... ठेगाना ..... खाता नं.....
९. साझेदारको PAN No. ....
१०. सदस्य संख्या: महिला .....पुरुष ..... दलित .....जनजाती.....
११. लाभान्वित कृषक संख्या: प्रत्यक्ष..... अप्रत्यक्ष .....
१२. प्राप्त गर्न चाहेको कृषि यन्त्रहरूको विवरण

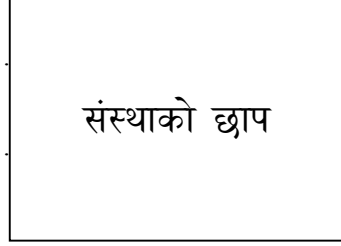
सि. नं.	यन्त्रको नाम	ब्राण्ड	मोडल	हर्ष पावर / साईज	मूल्य रु

१३. प्राप्त कृषि यन्त्रहरू उपयोग गर्ने ..... क्षेत्र :

सि. नं.	जिल्ला	गाँउ/ नगरपालिका

१४. कृषि यन्त्र उपकरण र प्रविधि लिन म / हामी छनौट भएमा कार्यालयबाट पाईने सेवा सुविधा बाहेक आफ्नो स्वलगानी गरी कार्यक्रममा संगलन हुन सहमत छु / छौं ।

माथि पेश गरेको विवरण ठिक साँचो छ , झुठा भएमा कानुनी कारवाही भएमा राजी छु / छौं ।
मलाई / हामीलाई त्यस बोर्ड/निर्देशनालय/ज्ञान केन्द्र/विज्ञ केन्द्रवाट व्यवस्था भए बमोजिमको
बजेट उपलब्ध गराई दिनु हुन अनुरोध गर्दछु / छौं ।

निवेदकको सही :

मिति :

अनुसूची -३
(दफा ४ को उपदफा १ सँग सम्बन्धीत)
प्रतिबद्धता पत्र

.....को मिति.....को सूचना अनुसार .....कार्यक्रम सञ्चालनको सहभागिताको लागि इच्छुक भई सोको प्रस्ताव सहितको आवेदन पेश गरेको/का छु/छौं । उक्त कार्यक्रममा छनौट भएमा कार्ययोजनामा उल्लेख भए बमोजिमको कार्य गर्नेछु । कार्ययोजना अनुसारको कार्य नगरेमा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान रकम प्रचलित व्याज सहित फिर्ता गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछु/छौं । अन्यथा प्रचलित कानून बमोजिम सहुला/बुझाउँला । साथै सञ्चालित क्रियाकलापबाट वातावरणलाई नकारात्मक असर नपुऱ्याउने व्यहोरा तथा प्रतिबद्धता समेत व्यक्त गर्दछु/छौं ।

आवेदकको तर्फबाट

नाम:

पद:

ठेगाना:

सम्पर्क नं.:

दस्तखत:

मिति:

छाप:

दायाँ

बाँया

अनुसूची - ४

(दफा ४ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धीत)

आवेदन पेश गर्न पुरा गर्नुपर्ने न्यूनतम मापदण्ड

सि.न	यन्त्र उपकरण र प्रविधिको नाम	आवश्यक मापदण्ड	कैफियत
क.	कृषिजन्य यन्त्र उपकरण		
१	मिनिटिलर	कम्तिमा ०.५ हेक्टरमा खेती गरीरहेको	
२	रिपर	कम्तिमा २ हेक्टरमा खेती गरीरहेको	
३	स्प्रेयर	कम्तिमा ०.५ हेक्टरमा खेती गरीरहेको	
४	धान थ्रेशर	कम्तिमा १ हेक्टरमा खेती गरीरहेको	
५	गहु थ्रेशर	कम्तिमा १ हेक्टरमा खेती गरीरहेको	
६	मेज सेलर	कम्तिमा १ हेक्टरमा खेती गरीरहेको	
७	कम्बाईन राईस मिल	दैनिक औसतमा ५० के.जि. अन्नवाली कुटानी हुनुपर्ने	
८	बोर्डलर	कम्तिमा २००० के.जी च्याउको बीउ खेती गरेको हुनुपर्ने	
९	फगर सेट	कम्तिमा २००० के.जी च्याउको बीउ खेती गरेको हुनुपर्ने	
१०	ब्लोअर (च्याउ खेतीको लागि)		
ख	पशुपन्छी तथा मत्स्यजन्य यन्त्र उपकरण		
१	मिल्किङ मेशिन	कम्तिमा १० वटा दुहुना पशुपालन गरेको हुनुपर्ने	
२	चिलिङ भ्याट	कम्तिमा दैनिक १००० लि. दुध संकलन हुनुपर्ने	
३	साईलेज बनाउने मेशिन	कम्तिमा २० हेक्टरमा मकै खेती भएको हुनुपर्ने	
४	च्याफकटर (मोटर सहित)	कम्तिमा २ वटा दुहुना पशुपालन गरेको हुनुपर्ने	
५	एरिएटर	कम्तिमा ०.५ हेक्टरमा माछापालन गरेको	
६	क्रिम सेपारेटर(Cream Separator)	कम्तिमा दैनिक १०० लि. दुध संकलन हुनुपर्ने	
७	मिल्क एनालाईजर(Milk Analyzer)	कम्तिमा दैनिक २०० लि. दुध संकलन हुनुपर्ने	
८	डि फेदरीङ मेशिन(D-Feathering Machine)	कम्तिमा दैनिक ५० के.जि. मासु वेचविखन गर्ने क्षमता भएका उद्यमि	
९	डि-फ्रिज(३०० लिटर)	कम्तिमा दैनिक ५० लि. दुध र २० के.जी मासुजन्य पदार्थ संकलन तथा विक्रि वितरण	
१०	Stainless Steel Can (40 Liters)	कम्तिमा दैनिक २५ लि. दुध उत्पादन तथा संकलन हुनुपर्ने	

११	खुवा बनाउने मेशिन (१२० लि)		
१२	बटर चर्नर(६० लिटर)		
१३	आईसक्रिम मेशिन		
१४	पनिर बनाउने मेशिन		
१५	छुर्पी बनाउने मेशिन		

अनुसूची-५

(दफा ६ को उपदफा १ सँग सम्बन्धीत)

लाभग्राही र बोर्ड/निर्देशनालय/ज्ञान केन्द्र/विज्ञ केन्द्र बीचको सम्झौता-पत्र

यस .....बोर्ड/निर्देशनालय/ज्ञान केन्द्र/विज्ञ केन्द्र..... को आर्थिक वर्ष ..... को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अन्तर्गत कृषिमा यान्त्रिकरण तथा प्रविधि प्रवर्द्धन, सहयोग तथा क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रम संचालनको लागि मिति ..... गतेको ..... राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा प्रकाशित सूचना मुताविक पेश हुन आएका प्रस्तावहरू मध्ये श्री ..... को प्रस्ताव छनौट भएको हुदा बोर्ड/निर्देशनालय/ज्ञान केन्द्र/ विज्ञ केन्द्र .....(यसपछि प्रथम पक्ष भनिने) र श्री .....(यसपछि दोस्रो पक्ष भनिने) बिच तपशिल अनुसारका शर्तहरू पालना गर्ने गरी कार्यक्रम संचालनका लागी द्वि-पक्षिय सम्झौता गरी बुझिलियौं/दियौं ।

तपशिल:

१. दोश्रो पक्षले प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका आपूर्तिकर्ताबाट कृषि यन्त्र उपकरण तथा प्रविधि खरिद गर्नु पर्नेछ ।
२. प्रथम पक्षले कृषि यन्त्र उपकरण र प्रविधि खरिद गरेवापत लाभग्राहीलाई एकमुष्ट रु..... बैंक मार्फत उपलब्ध गराउनेछ ।
३. दोश्रो पक्षले आफुले चाहेको कृषि यन्त्र उपकरण र प्रविधि खरिद गर्न सक्नेछ । प्याकेज रकम बाहेकको रकम साझेदार आफैले स्वलगानी गर्नुपर्नेछ ।
४. दोश्रो पक्षले भुक्तानीको लागि आपूर्तिकर्ता सम्बन्धी कागजात, बिल विजक, कृषि यन्त्र उपकरणको फोटो प्रथम पक्षलाई पेश गर्नु पर्नेछ ।
५. कार्यक्रम सञ्चालनका दौरान वा सम्पन्न भए पश्चातको सञ्चालन, व्यवस्थापन, जोखिम र दिगोपनका लागी गरीने कार्यहरू तथा अप्रत्याशित रूपमा श्रृजित सबै प्रकारका दायित्व र जिम्मेवारी दोस्रो पक्षको हुनेछ ।
६. कार्यक्रम संचालनका दौरान कुनै कुरामा हेरफेर वा परिमार्जन गर्नु परेमा दुवै पक्षको आपसी सहमती अनुसार हुनेछ ।
७. सम्झौतामा उल्लेख हुन छुटेका विषयको हकमा प्रचलित कानून र दुवै पक्षको आपसी सहमती अनुसार हुनेछ ।
८. सम्झौता अनुरूप काम नगर्ने दोस्रो पक्षलाई कार्यालयले बजेट रोक्का गर्नेछ । सम्झौता बमोजिम अनुदान रकम लिई दुरुपयोग गरेमा दोस्रो पक्षबाट प्रचलित कानून अनुसार हर्जना सहित अनुदान रकम असुल उपर गरीनेछ ।

दोस्रो पक्षको तर्फबाट:

हस्ताक्षर:

नाम:

प्रथम पक्षको तर्फबाट:

हस्ताक्षर:

नाम:

पदः
लाभग्राही
छापः

पदः
कार्यालयः
छापः

रोहवर

हस्ताक्षरः
नामः
पदः
साझेदारः
साझेदारको छापः
इति सम्बत् ..... साल ..... महिना ..... गते रोज ..... शुभम् ।

हस्ताक्षरः
नामः
पदः
कार्यालयः
कार्यालयको छापः

अनुसूची-६
(दफा ७ को उपदफा १ सँग सम्बन्धीत)
लाभग्राहीलाई उपलब्ध गराईने रकम

सि.न	यन्त्र उपकरणको नाम	प्याकेज रकम (रु.)	कैफियत
क.	कृषिजन्य यन्त्र उपकरण		
१	मिनिटिलर(पेट्रोल वा डिजल किसिम)	रु. ३०,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
२	मिनि टिलर अटयाचमेन्ट(Attachments)	खरिद मूल्यको बढीमा ५० प्रतिशत	
३	रिपर	रु. १०,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ खरिद	
४	स्प्रेयर (Battery/Battery cum manual)	रु. ३५०० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
५	पावर स्प्रेयर(मेशिन)	रु. २०,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
६	धान श्रेशर	रु. १५०,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
७	गहु श्रेशर	रु. १५०,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
८	मेज सेलर	खरिद मूल्यको बढीमा ५० प्रतिशत	
९	कम्बाईन राईस मिल	रु. २०,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
१०	चाफ कटर(Manual)	रु. ७,५०० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
११	चाफ कटर(Electric)	रु. २५,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
१२	पावर टिलर	रु. ८०,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
१३	पावर टिलर अटयाचमेन्ट(Attachments)	खरिद मूल्यको बढीमा ५० प्रतिशत	
१४	टयाक्टरको अटयाचमेन्ट (Attachments)		
१४.१	कल्टिभेटर(Cultivator)	खरिद मूल्यको बढीमा ५० प्रतिशत	
१४.२	डिस्क हेरो(Disc Harrow)	खरिद मूल्यको बढीमा ५० प्रतिशत	

१४.३	एम वि प्लाओ	खरिद मूल्यको बढीमा ५० प्रतिशत	
१४.४	रोटाभेटर	खरिद मूल्यको बढीमा ५० प्रतिशत	
१४.५	लेभलर	खरिद मूल्यको बढीमा ५० प्रतिशत	
१४.६	सिड कम फटिलाईजर ड्रिल	रु. १,२०,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
१४.७	पोटेटो प्लान्टर	रु. १४०,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
१५	बोईलर	रु. १,५०,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
१६	फगर सेट	रु. १,५०,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
१७	ब्लोअर (च्याउ खेतीको लागि)	रु. १०,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
ख	पशुपन्छी तथा मत्स्यजन्य यन्त्र उपकरण		
१	मिल्किङ मेशिन	रु. ९०,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
२	चिलिङ्ग भ्याट(५०० लि.)	रु. १,१५,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
३	चिलिङ्ग भ्याट(१००० लि.)	रु. २,२०,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
४	चिलिङ्ग भ्याट(२००० लि.)	रु. ३,५०,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
५	चिलिङ्ग भ्याट(३००० लि.)	रु. ४,२५,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
६	चिलिङ्ग भ्याट(५००० लि.)	रु. ५,००,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
७	साईलेज बनाउने मेशिन	रु. ३,००,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
८	च्याफकटर (मोटर सहित)	रु. १८,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
९	एरिएटर(४ पेडल)	रु. २५,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
१०	क्रिम सेपारेटर(Cream Separator) कम्तिमा ८० लिटरको	रु. २०,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
११	मिल्क एनालाईजर(Milk Analyzer)	रु. १,६०,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	

		प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
१२	डि फेदरीङ्ग मेशिन(D-Feathering Machine)	रु. २५,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
१३	डि-फ्रिज ४०० लिटर	रु. २५,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
१४	Stainless Steel Can 40 liters	रु. ५,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
१५	खुवा बनाउने मेशिन १२० लि.	रु. १,४०,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
१६	बटर चर्नर (६० लि)	रु. ८०,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
१७	आईसक्रिम मेशिन	रु. २,१०,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	
१८	पनिर/छुर्पी प्रेशर	रु. २०,००० वा खरिद मूल्यको ५० प्रतिशतले हुने रकममा जुन कमि हुन्छ	

नोट: माथि उल्लेखित कृषि यन्त्र उपकरण तथा प्रविधि बाहेक अन्यको हकमा खरिद मुल्यको बढीमा ५० प्रतिशत नबढ्ने गरी प्याकेज रकम बोर्ड/निर्देशनालय/ज्ञान केन्द्र/विज्ञ केन्द्रले तोक्न सक्नेछ ।